

Zpráva ze semináře pro venkovské aktéry (členy NS MAS).

Výstup 6
(konání 20. 7. 2022)
Verze 03 - finální

Název projektu: Rozvoj vybraných technologií v podmínkách krize COVID19 a po
ní (4Tech)

Číslo projektu: TL04000390

Poskytovatel: Technologická agentura ČR, Program ÉTA

Výzkumný tým

TC AV ČR

Ondřej Pecha

Tomáš Rätinger

Iva Vančurová

PEF ČZU

Jiří Hrabák

Lukáš Zagata

Jan Libosvár

Kateřina Boukalová

Pavlına Zrůbková

V Praze 31. 07. 2022

Obsah

1	Úvod, cíle a struktura	4
2	Výsledky workshopu	5
	Skupina 1 - Role vzdělávání v difuzi digitálních technologií	6
	Skupina 2 - Efekty difuze digitálních technologií na společnost	6
	Seznam obrázků	10

1 Úvod, cíle a struktura

Národní seminář pro venkovské aktéry byl organizován v rámci spolupráce řešitelského týmu s Národní sítí Místních akčních skupin (NS MAS) a měl za cíl zahrnout do výzkumu nejen představitele NS MAS, ale i členy sítě. Původní záměr, prezentovat výsledky a zahrnout členy do spolupráce scénářů na pravidelné konferenci NS MAS, se však z důvodů přesunů akcí v době pandemie nemohl uskutečnit, neboť ta se nakonec bude konat až v září 2022, tedy více jak měsíc po skončení projektu. Po dohodě s představiteli NS MAS byl tedy uspořádán speciální seminář pro členy MAS, který doplnila online anketa, v níž mohli členové MAS vyjádřit své názory a představy o vlivu pandemie na rozvoj/difuzi studovaných technologií.

Seminář byl organizován online, tedy jako aplikace digitální technologie a měl dvě části; první část byla věnována prezentaci a diseminaci výsledků projektu a ve druhé části byl uskutečněn interaktivní workshop, který byl součástí foresightu (výhledové studie, DC 4 projektu).

Cílem semináře a workshopu byla jednak verifikace výsledků za cíle DC1 až DC3, potvrzení vytvořených předpokladů a scénářů výhledové studie, v neposlední řadě i identifikace potřebných zásahů politiky. Workshop navázal na předchozí prezentaci projektu, účastníci byli informováni o současném stavu poznání o rozšíření studovaných technologií i o výhledu poskytnutém expertními panely – nikoliv s názory účastníků konference. Tudíž diskuze na semináři MAS probíhala nezávisle na diskuzi z předchozí konference,

Diskuze – interakce mezi účastníky byla na workshopu moderována, s využitím aplikace Miro Whiteboard; účastníci psali své názory na elektronické štítky, které umísťovali do připravené digitální šablony, případně je (s pomocí moderátora) propojovali mezi sebou, k tématům, technologiím či aktérům.

Účastníci workshopů byli rozdělení do dvou pracovních skupin:

Skupina 1) diskutovala roli vzdělávání v difuzi digitálních technologií

Skupina 2) diskutovala míru dopadů na společnost/ venkov, zejména na diferencované dopady z geografického hlediska (podle rurality) a ze sociálního hlediska.

Následně po skončení práce v pracovních skupinách provedli moderátoři shrnutí diskuze a závěrů.

Výsledky diskuzí byly dalším vstupem do finalizace výhledové studie.

Příslušná prezentace týmu je dostupná na stránkách projektu 4Tech (<https://venkov3.cz/4tech/>, menu: Akce/Seminář).

Paralelně se seminářem proběhlo anketní šetření, jež mělo poskytnout členům NS MAS možnost vyjádření svých názorů a postojů, pokud se nemohli zúčastnit semináře (seminář probíhal v průběhu dovolených). Výsledky šetření byly také integrovány do Výhledové studie a jsou uvedeny ve Výstupu 4.

2 Výsledky workshopu

Výsledky foresightu po druhém kole byly účastníkům zprostředkovány, na platformě Miro Whiteboard:

(https://miro.com/app/board/uXjVOsAxyQE=?share_link_id=338161959980)

Skupina 1 - Role vzdělávání v difuzi digitálních technologií

Účastníci se v této skupině shodli na kritické roli vzdělávání, spíše než na vyjmenování aspektů a míry této role se zaměřili na možnosti MAS vzdělávací proces (proces učení) podpořit nebo iniciovat. Dle názoru účastníků MAS může především

- Upozorňovat na deficity některých skupin v některých oblastech digitálních znalostí a dovedností a doporučovat (jiným aktérům) vzdělávání rozvíjet
- Případně propojovat ty, kteří vzdělávání potřebují s těmi, kteří je nabízejí
- Nebo přímo zajišťovat vzdělávací kurzy pro venkovské podnikatele, neziskové organizace a občany.

Dále byla diskuze věnována přístupu ke vzdělávání. Konkrétně, že se jedná o celoživotní proces a je proto nutné vzdělávání chápat průřezově (tzn. jedná se o celoživotní učení). Vzdělávání se tak týká všech obyvatel, nejen žáků a studentů. Proto by například Univerzity třetího věku mohly vzdělávat o využívání digitálních technologií a zvyšovat tím digitální gramotnost posluchačů. Vzdělávání v oblasti digitálních technologií by mělo být zajišťováno na více geografických úrovních (např. celostátní úroveň, regionální úroveň, lokální úroveň).

Bylo také poukázáno na to, že je klíčové využít silnou stánku MAS v podobě znalosti území MAS, což značí potenciál v propojování expertů v území.

Skupina 2 - Efekty difuze digitálních technologií na společnost

Pochopitelně účastníci jmenovali jak pozitivní, tak negativní dopady na venkov. Mezi pozitivními dopady rezonovaly tyto kategorie dopadů:

- Zlepšení služeb na venkově (online nákupy + doručovací boxy, zlepšení možnosti podnikání, lépe dostupná zdravotní péče, apod.)
- Omezení dojíždění, jež jednak sníží dopravní zátěž a jednak ušetří čas těm, kteří by dojížděli
- Posílení vztahů v rodině (pomoc mladší generace vybavené digitálními dovednostmi starší generaci, nové možnosti komunikace mezi členy rodiny a známými).

Naproti tomu rizika byla spatřována v

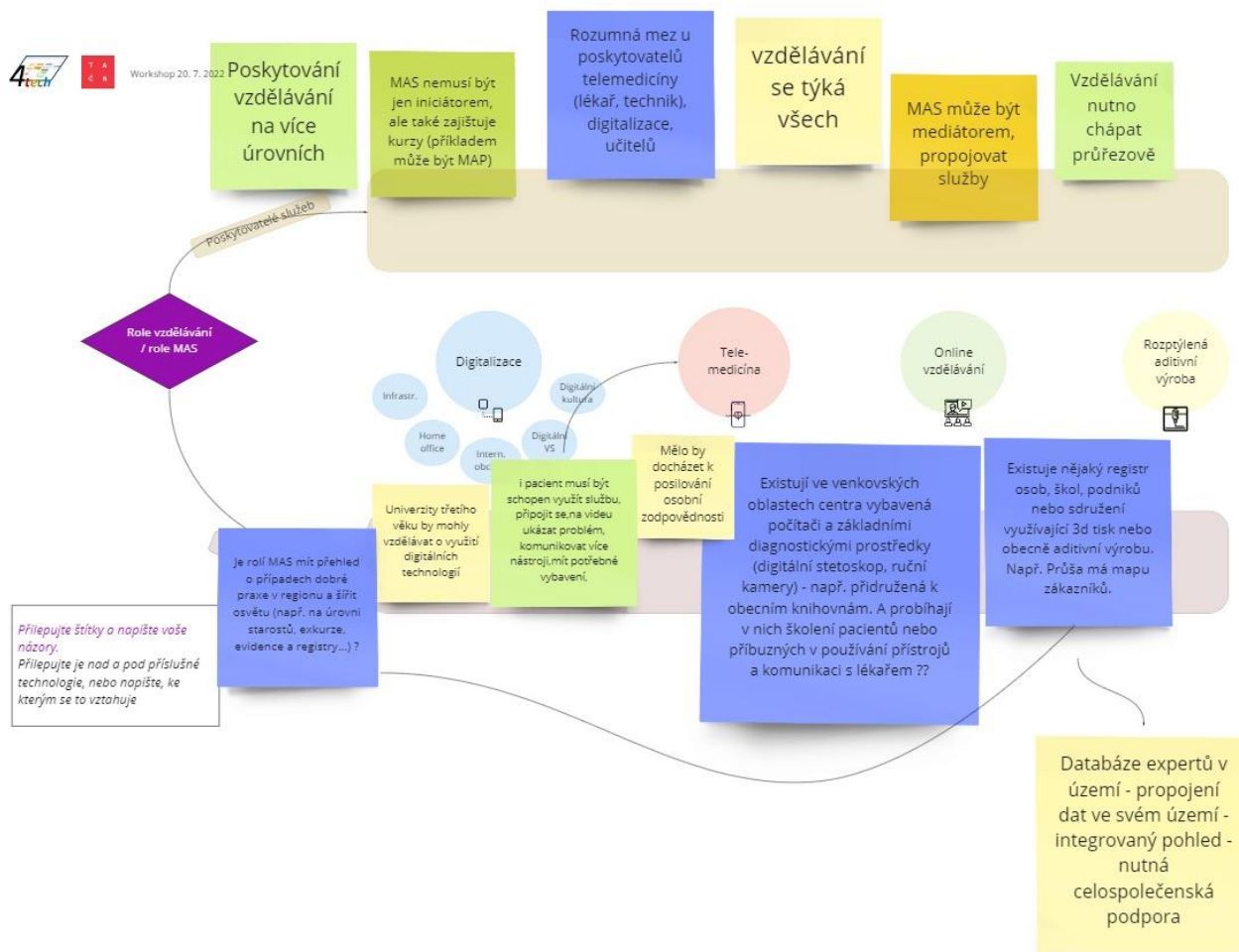
- Oslabení potřebných návyků a režimu žáků (online / dálkové vzdělávání)
- Ztrátě sociálního kontaktu a tak postupné sociální izolaci (ve většině oblastí) – oslabení nonverbální komunikace.
- Oslabení hranice mezi prací a osobním životem při práci z domova.

Evidentně účastníci poukázali na to, že technologie mají svá pro a proti i ve stejných oblastech působení. Například na jedné straně umožňují nové formy, rozšiřují možnosti komunikace a rozvíjení vztahů a na druhé straně – jinak uchopené oslabují sociální kontakty a zvyšují rizika izolace. Podobně to platí u telemedicíny nebo online vzdělávání, kde lékaři a pacienti, učitelé a žáci/ studenti dostávají do ruky nové nástroje, jež jim mohou rozšiřovat možnosti léčby nebo

vzdělávání, šetřit čas a námahu, avšak současně vznikají rizika, že lékař nebo učitel ztratí některý z podstatných pohledů na „předmět“ svého působení a na straně klienta se oslabí potřebné návyky a režimy.

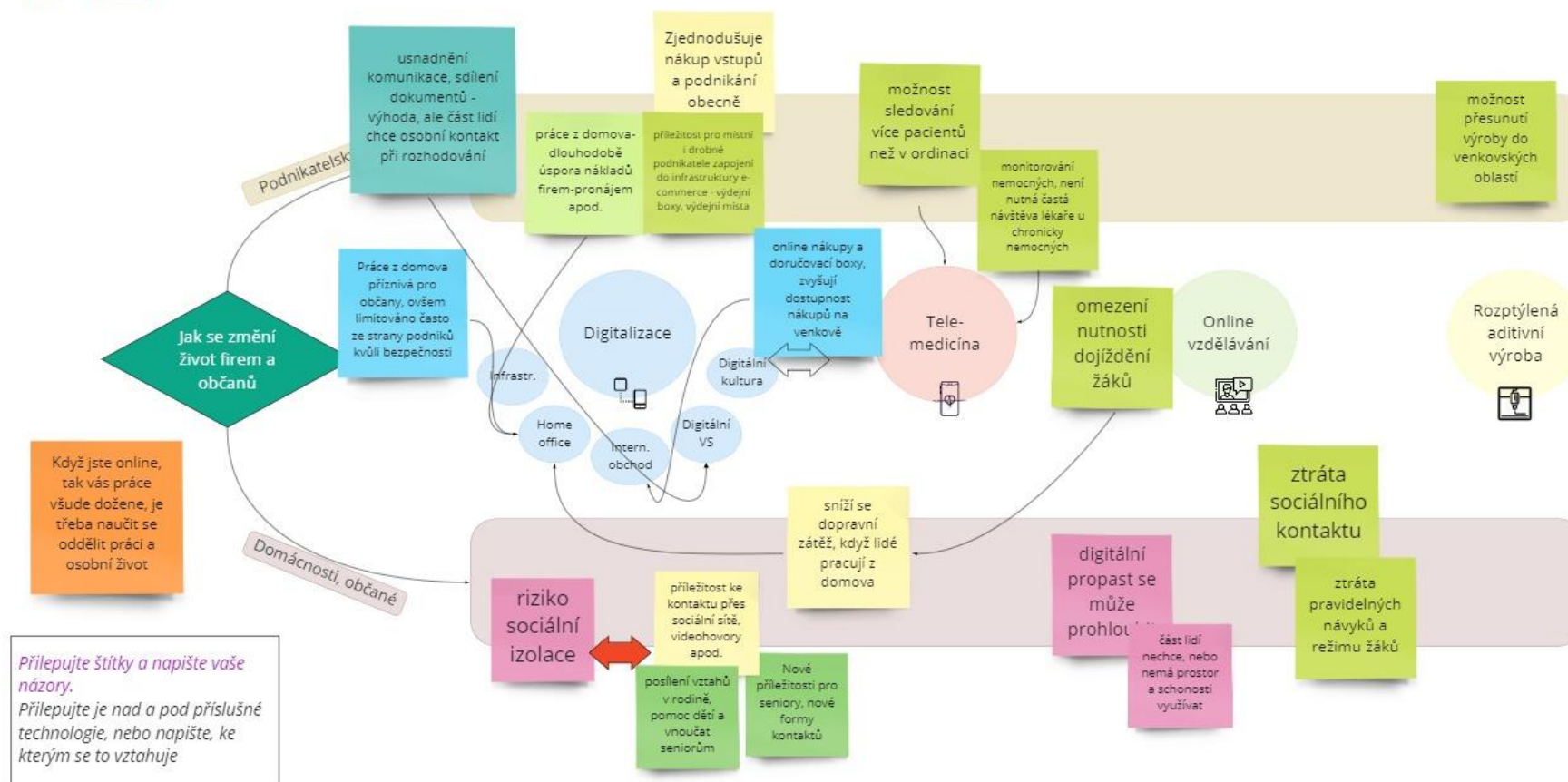
V diskuzi se také poukázalo na to, že přínos pro jednu skupinu aktérů může být vnímán jinou skupinou aktérů jako riziko. Např. práce z domova může být technicky možná a pro zaměstnance výhodná, avšak zaměstnavatel může mít obavu, že ztratí nad zaměstnancem určitou kontrolu. To se může týkat jak pracovní disciplíny, tak bezpečnosti v oblasti senzitivních dat a informací.

Obrázek 1 Role vzdělávání v difuzi digitálních technologií (2)

Zdroj: Workshop s agenty rozvoje venkova (MAS) 20. 7. 2022

Obrázek 2 Efekty difuze digitálních technologií na společnost (2)

Zdroj: Workshop s agenty rozvoje venkova (MAS) 20. 7. 2022

Seznam obrázků

Obrázek 1 Role vzdělávání v difuzi digitálních technologií (2)	8
Obrázek 2 Efekty difuze digitálních technologií na společnost (2).....	9

Příloha 1 Program

Rozvoj vybraných technologií v podmínkách krize COVID 19 a po ní

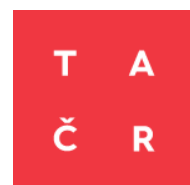
(ÉTA TA ČR, TL04000390)

Seminář se zástupci NS MAS

20. 7. 2022, 10:00 až 12:30 hodin – online

Program

- 9:45 Připojení, vyzkoušení Miro White Boards
- 10:00 Uvítání, cíle, struktura projektu a semináře
- 10:10 Využívání vybraných technologií v souvislosti s opatřeními proti pandemii covid-19 (literární zdroje a rozhovory s aktéry)
- Přehled výsledků foresightu (po jednotlivých technologiích)
- 10:50 Úvod do workshopu
- 11:00 -11:05 Přestávka
- 11:05 Workshop budoucího rozšíření vybraných technologií
a opatření politik.
- 12:00 Přestávka
- 12:05 Shrnutí a závěr
- 12:30 Ukončení

Příloha 2 Seznam účastníků

Příjmení	Jméno	Titul	Afiliace	Pozice
Kabelková	Kamila	Mgr.	Otevřené zahrady Jičínska z. s.	vedoucí zaměstnanec SCLLD a MAP II
Sedláčková	Dominika	Ing.	MAS Broumovsko+	
Zrůbková	Pavčina	Ing.	MAS Jihozápad o.p.s.	projektová manažerka
Harant	Tomáš	Bc.	MAS Naděje o.p.s.	Manažer pro SCLLD
Barboříková	Hana	Ing.	MAS Dolnobřežansko	projektový manažer
Pošíková	Markéta	Ing.	MAS Podlipansko, o.p.s.	ředitelka
Prokeš	Jan		Místní akční skupina Jižní Slovácko, z. s.	
Hornáková	Hana	Bc.	Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s.	ředitelka kanceláře MAS
Mojzís	Libor	Mgr.	MAS Mezi Úpou a Metují, z.s.	projekt. manažer
Martin	Střelec		MAS Pomalší	projektový manažer
Čechmánková	Vendula		Místní akční skupina Střední Povltaví z. s.	
David	Hauschke		MAS Stolové hory	
Švitelová	Ludmila	Ing.	Prostějov venkov o.p.s.	ředitelka
Babíčková	Lenka	Bc.	MAS Říčansko	ředitelka
Feyfarová	Eva	Mgr.	MAS SKCH, z.s.	ved. manažer